

KYSTVERKET

Overføring av fiskerihavnene – hva innebærer det?

Sjømattransport fra kyst til marked

Jan Morten Hansen, regiondirektør
Tromsø, 11.april 2019

– Vi tar ansvar for sjøvegen

Kystverket

- En nasjonal etat for sjøsikkerhet, kystforvaltning og beredskap mot akutt forurensning.
- Et rådgivende og utøvende organ for Samferdselsdepartementet.
- Tilrettelegger for sjøtransport – et *effektivt, miljøvennlig og forutsigbart* transportalternativ.

Kystdirektør
Einar Vik Arset

Maritim infrastruktur

Trygg og effektiv ferdsel – god bruk av sjøarealer

- Bygging, drift og vedlikehold av navigasjonsinnretninger.
- Utvikling og vedlikehold av fiskerihavner og farleder.
- Utredning og transportplanlegging – sikkerhet, fremkommelighet og næringsutvikling i kystsonen.
- Akvakultur – godkjenning og vilkår.

– Vi tar ansvar for sjøvegen

KYSTVERKET

Politiske vedtak og føringer

- Prop. 84 S (2016-2017) – Ny inndeling av regionalt folkevalgt nivå, Innst. 385 S:
  - Eierskap, forvaltning, drift og videre utbygging av statlige fiskerihavner overføres til regionene etter nærmere avtale med den enkelte region
  - Fylkene som samfunnsutviklere
    - regionale prioriteringer
    - regionene kan innføre egne tilskuddsordninger
  - Økt rammeoverføring til regionene – frie midler

Politiske vedtak og føringer, forts

- Oppdrag fra SD til Kystverket:
  - Avtaler med fylkeskommunene
  - Kompetanseoverføring og oppfølging av informasjonsbehov
  - Oppstartsmøter innen sommer 2018, avtaleinngåelser innen sommer 2019
- Prop 1 S (2017-2018) Samferdselsdepartementet:
  - Kystverket skal søke å avhende ikke-næringsaktive fiskerihavner

Politiske vedtak og føringer, forts

Meld. St. 22 (2015–2016):

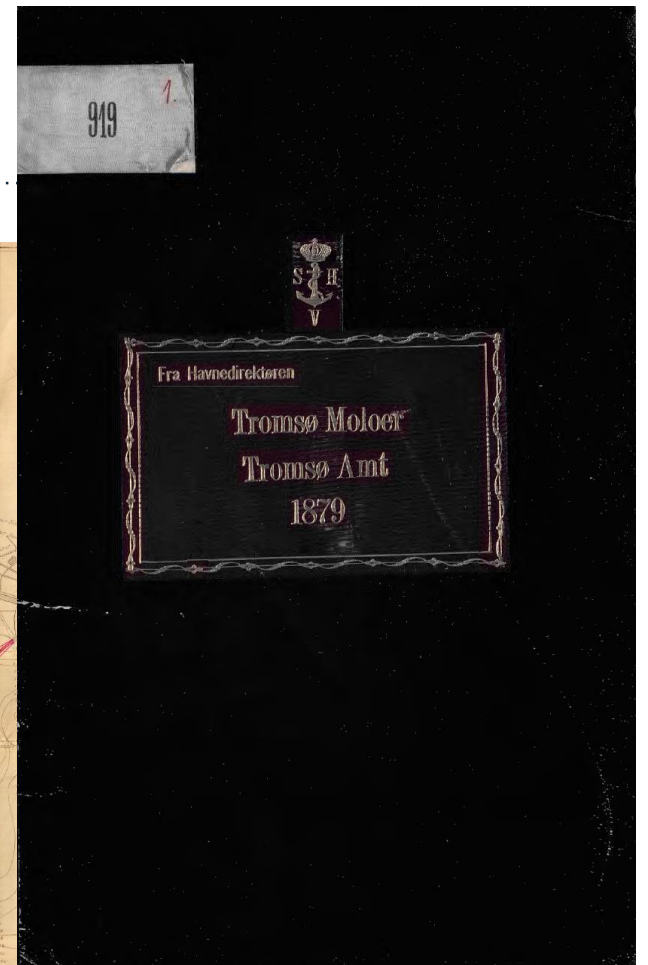
En fiskerihavn er en havn som har til oppgave å dekke fiskeflåtens og fiskerinæringens behov. Utbygging av fiskerihavnene kan være kapitalkrevende. Fiskerihavnene er i hovedsak kommunale, men staten har investert i og utbedret infrastrukturen knyttet til havnene, for eksempel moloer og kaianlegg. Disse delene av anleggene er eid av staten. Staten har investert i anlegg i om lag 750 fiskerihavner. I tillegg har staten etablert en tilskuddsordning for å delfinansiere kommunale fiskerihavneanlegg. Et mål med ordningene er å utvikle havneanleggene som fiskeriflåten benytter og derved sikre bosetting og sysselsetting langs kysten.

Meld. St. 6 (2018–2019):

Regjeringa meiner at utvikling av fiskerihavneanlegg er næringspolitikk som fell naturleg inn under samfunnsutviklarrolla til fylkeskommunane.

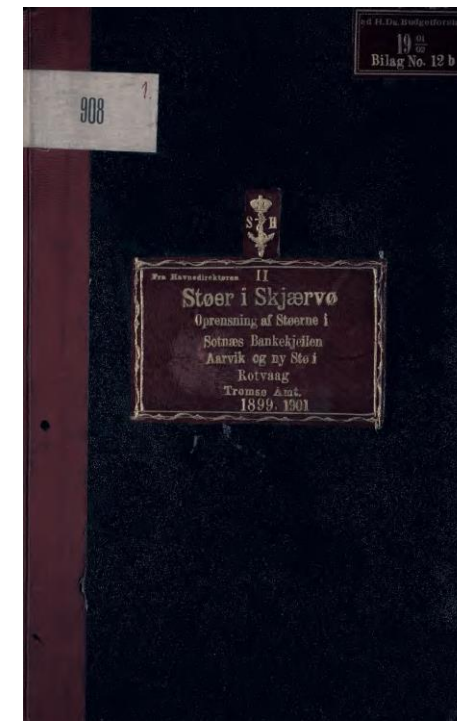
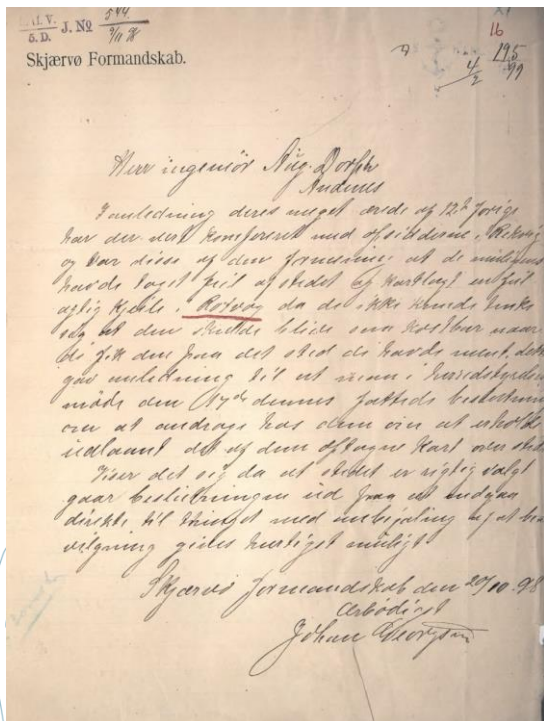
Historikk

- Statlige utbygginger siden 1848
- Byhavner – Tromsø, Hammerfest, Vardø, Vadsø

Historikk forts.

- Slutten av 1800-tallet stor økonomisk vekst. Mange vorrer/landinger etablert.

– Vi tar ansvar for sjøvegen

KYSTVERKET

Kartleggingen – hva har vi egentlig etablert?

- Kartlagt 311 tiltak, planer om tiltak mv.
  - ikke alle er bygd
- 91 faktiske fysiske anlegg
- 67 Næringsaktive
  - overføres fylkeskommunen
- 20 Avhending igangsatt
(+ 4 med uklarheter omkring)

– Vi tar ansvar for sjøvegen

KYSTVERKET

Torsvåg 1915-2011

- Moloer
- Utdyping
- Almenningskai
- Tilskuddskaier

– Vi tar ansvar for sjøvegen

KYSTVERKET

Skjervøy 1949-1998

- Moloer
- Utdyping
- Landvinning
- Almenningskai

– Vi tar ansvar for sjøvegen

KYSTVERKET

Fylkets rolle vs Kystverkets rolle

- Stortinget har funnet at de nye folkevalgte regionene er bedre egnet til å avklare hvor man skal satse på hvilke typer næringer i egen region. Dette gjelder også for fiskeri.
- Det er dermed en forventning om at de nye folkevalgte regionene blir mye mer aktive med å avklare næringsstrategier enn Kystverket.
- Resultatet kan være at den enkelte regionen omdisponerer en større eller mindre andel av havnene til **andre formål**. Dette er opp til de nye regionene selv å avklare.

Mulige resultater av eventuelle endrede formål

- Legge til rette for andre næringer
- Avhende til kommuner eller private
- Utvikle i andre sammenhenger

Hva overføres?

- Faktiske fysiske konstruksjoner. I all hovedsak moloer, men også vorr og stø.
- Almenningskaier som staten eier. Disse har kommunene drifts og vedlikeholdsansvar for
- Eiendommer avstått til staten gjennom grunneiererklæringer som forutsetning for etablering av moloer og andre tiltak (udyping)

Virkning for nye eiere, kommunen og brukere

Fylkeskommunen

- Utover ren eierforvaltning av moloene, må FK benytte seg av plansystemet for å styre utviklinga i havnene
  - Lage fiskerihavneplan som grunnlag for merknader og eventuelle innsigelser ved kommunal planlegging.
- Prioritering av tiltak
  - NTP har vært prioriteringsverktøyet

Kommunen

- Arealplanlegging må legge grunnlaget for utviklinga av fiskerhavna for å sikre forutsigbarhet for fiskerinæring og andre næringer.
- Kystverket kan ikke lengre i samme grad tre inn i arealbrukskonflikter og avgjøre bruken av havna
- Formål ved regulering vil få betydning for bruken av havna

Brukerne – fiskerinæringa primært

- Ingen beskyttelse for sine behov gjennom havne- og farvannsloven § 28 (gjelder kun statlig eiendom)
- I gjeldende havne- og farvannslov er «...hensynet til fiskeriene...» særskilt nevnt i formålsparagrafen. Viktig å påse at dette hensynet blir vurdert i kommunenes avgjørelser etter hfl § 27
- Viktig å delta i kommunenes arealplanlegging og spille inn næringas behov for arealer både på sjøen og på land.

Tilskudds-, incentiv- og forskutteringsordninger i Kystverket

---

- Tilskuddsordning godsoverføring
  - Som formål å redusere miljømessige og andre samfunnsmessige belastninger fra godstransport på norske veger – nye linjer eller oppgradering av eksisterende tilbud
- Tilskudd havnesamarbeid
  - Bidra til mer gods på sjø ved at konkurranseevnen til sjøtransporten ovenfor veg blir styrket gjennom økt transportkvalitet og reduserte priser
- Tilskudd til kommunale fiskerihavnetiltak
  - Siste tildeling i 2019
- Ny tilskuddsordning for effektiviseringstiltak i havn
  - Til vurdering og ratifisering
- Forskuttering av farleds- og fiskerihavnetiltak
  - Tiltak nevnt i NTP 2018-2019
- Tilskudd til planlegging av fiskerihavnetiltak
  - For tiltak som er nevnt i NTP med ikke ferdig planlagt for gjennomføring.

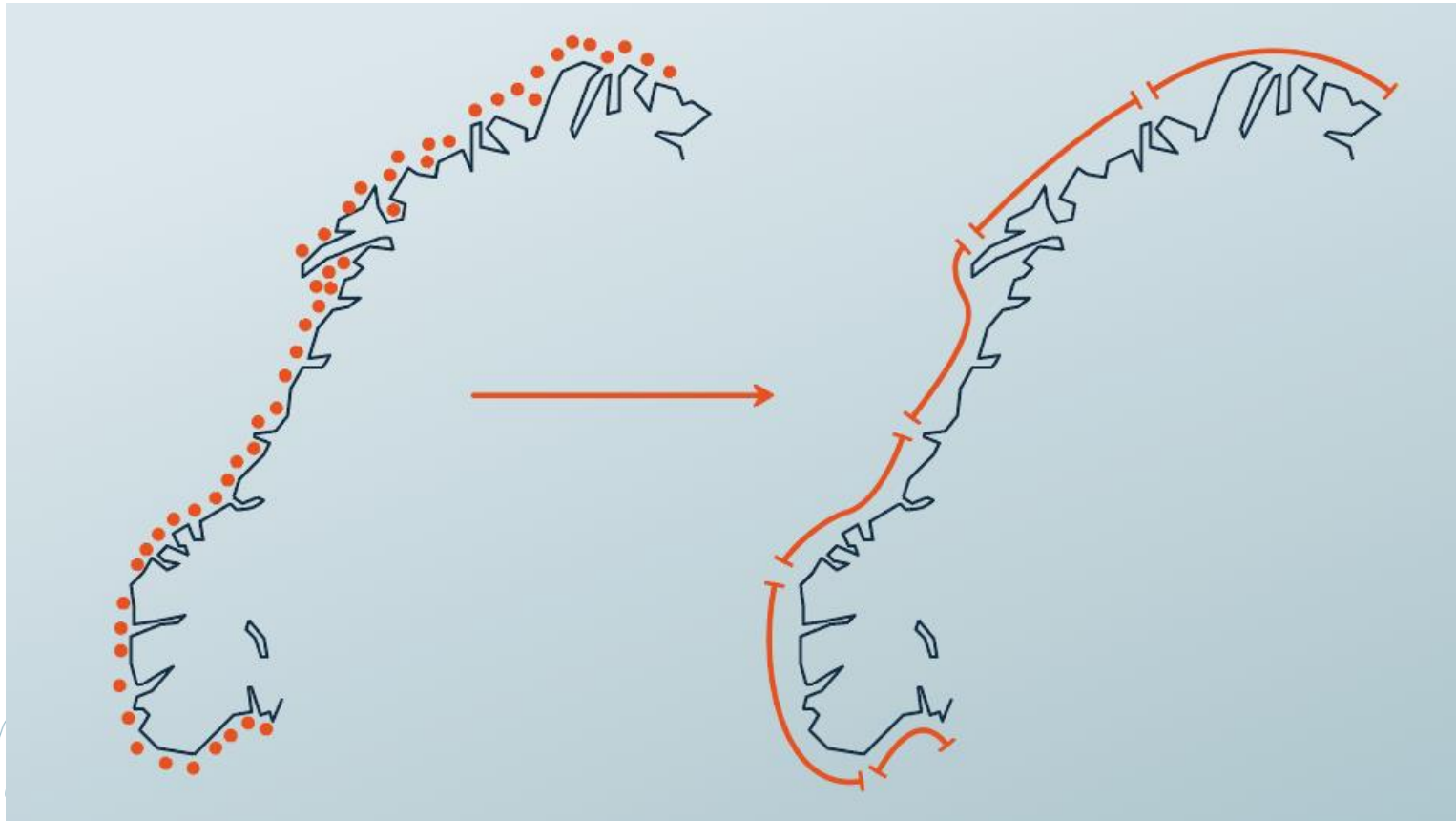
– Vi tar ansvar for sjøvegen

KYSTVERKET

Strekningsvis planlegging

– Vi tar ansvar for sjøvegen

KYSTVERKET

Oppsummering

- Kystverket har «ryddet i boet» for å få en best mulig overføring av porteføljen
- Bruken av havna er nå opp til fylkeskommune og kommune
  - Ingen bindinger til fiskeriformålet
- Viktig at brukerperspektivet ivaretas
- Kompetanseoverføring og informasjonsbehov
- «Fra kyst til marked» - et godt verktøy for prioritering av fremtidige tiltak innen fiskerinæringa når det gjelder aktivitet.

KYSTVERKET

TAKK FOR OPPMERKSOMHETEN

---

www.kystverket.no

